

jo Alle, at den ikke idelig skal vende tilbage her i Salen, men vi ønske tillige, at Theatret ikke skal gaae fallit (Tscherning: Nei!); ja, at det ærede Medlem ønske Theatrets Fallit, det veed jeg; det har han erklæret saa overordentlig mange Gange, at det vilde være umuligt at være uvidende derom; men Fleertallet er ikke af den Mening. Jeg troer nu, at der er et Middel, hvorved man kan blive fri for den hele Theatersorg, som kommer igjen hvert Aar, og dog lade Theatret bestaae som en Statsinstitution; men for at opnaae dette, maa man være noget taalmodig, og ikke saa radical som det ærede Medlem (Tscherning), saa at man forlanger, at det allerede skal stee ad Aare. Foruden det Tilbud af 50,000 Rb., som Theatret modtager af Staten, har denne nemlig tillige at betale i Pensioner til forhenværende Kunstnere ved Theatret 30—40,000 Rb.; men der er Intet til Hinder for, at der for Fremtiden ikke ansættes pensionsberettigede Skuespillere, det kan tvertimod have sit Gode for Theatret. Naar man seer tilbage paa den Række af sceniske Kunstnere, som vi have haft, vil det ikke undgaae Opmærksomheden, at neppe en Eneste af de meest fremragende Skuespillere eller Skuespillerinder staae paa Pensionslisten, idet de Alle — og vi have jo desværre i de sidste Aar mistet saa mange af dem — ere døde, medens de endnu udøvede deres Kald (Tscherning: Fru Heiberg!). Det er en enkelt Undtagelse, der bekræfter Reglen; men desuden er det jo ikke afgjort, at denne Kunstnerinde, naar hendes Helbred tillader det, ikke vil vende tilbage til Scenen. Man kan altsaa betragte det som en almindlig Regel, at af de store, høitbegavede Kunstnere er Ingen død som pensioneret (En Stemme: Rosenkilde); nei ingenlunde. Jeg anseer det for overflødig at nævne Noget af disse udmærkede Kunstnere; men det er, som sagt, i Almindelighed Kunstnere af anden Rang, brugbare Folk, men som, naar de have opnaaet en vis Alder, og altsaa mangle den tilbørlige Ungdom og Kraft, ikke kunne virke længere med Held, fordi de mangle den Nimbus, som omgiver de store Kunstnere, og som kan erstatte saa overordentlig meget. Hvis det nu var saaledes, at ingen Skuespillere vare pensionsberet-

tigede, vilde Theaterbestyrelsen i Tide affædigge dem, den havde mindre Brug for, og disse vilde da maaskee kunne finde Anvendelse ved de andre Theatre eller paa anden Maade. Dette vilde i flere Henseender være overordentlig gavnligt for Theatret; ikke at tale om, at Bestyrelsen paa denne Maade vilde have et Vaand paa Skuespillerne, og derved kunde tvinge dem til større Arbeidsomhed, vilde der saamtibig, naar alle de pensionsberettigede Skuespillere vare døde — jeg vil indrømme, at det vil vare en rum Tid — indvindes circa 40,000 Rb. for Statskassen. Af disse 40,000 Rb. vilde jeg kun, at Thinget skulde bevilge Theatret de 20,000 Rb., hvorved da Theatrets Pengesforhold vilde kunne afvikles, og Theatret vilde, ved saaledes i en vis Retning at være privat, ikke behøve indirecte at paalægge Statskassen nye Byrder. Noget Frygt for, at enkelte Kunstnere pludselig skulde staae brodløse, behøver man ikke at være, da der neppe er Tvivl om, at jo Theatret vilde sørge for, som det tildeels allerede har gjort, for sine ikke pensionsberettigede Skuespillere at oprette en Pensionsklasse.

Et æret Medlem gjorde et, som det forekommer mig, mindre helbigt Forsøg paa at bringe Spørgsmaalet om Theatrecensuren frem under denne Sag; jeg finder det saameget mindre smukt af det ærede Medlem, som den ærede Minister i det Tilfælde, han sigtede til, jo ikke har havt Lykken med sig. — Ved samme Leilighed kom det ærede Medlem frem med den høit besynderlige Paastand, at de private Theatre skadede det kongelige Theater, idet dette ved deres Tilværelse fik færre Tilskuere. Jeg skal med Hensyn dertil bemærke, at hvis det ærede Medlem vil opsummere Antallet af Tilskuere i de 5 forløbne Aar og i de 5 Aar, der ligge bagved det første private Theaters Stiftelse, og tage det aarlige Middeltal af disse Tal, vil han sandsynligviis komme til det mærkelige Resultat, at Tilskuernes Antal ved det kongelige Theater, selv afseet fra den forøgede Folkemængde, har fordoblet sig, siden det nævnte Theaters Oprettelse. Den ganske simple Grund hertil er den, at Lykken til at gaae i Theatret kræver større Næring, end et enkelt Theater kan give, og naar den ikke kan faae tilstrækkelig Næring, hører den op. Jeg troer derfor, i Møbsætning